

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Uigesima dicit q[uod] in causis definie[n]dis sacri canones, in expone[n]da
vero sacra scriptura sancti doctores attenduntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62466](#)

agitur; et tunc synodus maior est papa: vt. xv. dist. sciat, in fine Arg. ad hoc. xxiij. dist. legimus.

a **C** Ommicauerat coram sibi q. iij. quoniam pbi dicatur excommunicatio non transit in tertiam per sonam, sed huc comunicauia ei in maleficio, unde potius transire ad tertiam persona: videtur & sen. exco. imper.

c **E**cclie catholice diacono thefalonice cuius nole fotino, q. cōmunicauerat achatio, et qz voluit occulere reuocare acha-

tū, z non potuit: natus diuino perculsus est. **D**inc etiam de Marimo epo in Constantinopolitana synodo statutū est.

CQue circa indisciplinatos prelatos vel ab eis gerunt, in

irritum reuocentur.

Rupter totū indisciplina nationis ei doctrinam q. Constantinopoli exorta est, statutum est ne maxime fuisse aut esse iam puret episcop⁹, neq; h⁹ q; ab eo sunt ordinati: qualemque gradum cleric⁹ obtineat: omnibus, s. que circa eum: vel ab eo gesta sunt, in irritum reuocentur.

Distinctio.xx.

Scretariales itaq; epistola canonib⁹ cōcilioz partire exequuntur. Huc aut querit de ex-

positionib⁹ sacre scripture an exequentur aut subieciantur eis: quo enim quis magis ratione nititur: ea maiorum autoritarioris eius verba esse videatur. Plurimū autē tractatū sit pleniora gratia sancti spiritus, ita ampliora scientia

dilectas, q. iij. In hac ho. xx. dicitur an expostiones frat̄ patrū exequent canonib⁹ & d' cetalib⁹, vel preferant. Qd; preferant, videt: quia maiorum authontas videntur: cum pleniora gratia spiritus sancti ea pccant. Unde expostiones Augustini, hieronymi, & aliorū vident preponēstam pontificis, & hoc in prima parte. In secunda parte, sed aliud: id est q; in negotio definitio non solum necessaria est scientia, sed etiam potestas: qd significat per duas quam pccant, trādit petro. In quarum altera denotatur scientia bī terēdi inter lepā & lepā: in altera vero notatus potestas solvendi & ligandi. Cū ergo in causa definitio necessaria sit pccant: apparet q; pontifices expostib⁹ preferantur.

C Decretales. In hac. xx. dist. magister querit de-

expostib⁹ sacre scripture an sint, paro audierat. Aut h⁹ ad sacerdotem scripturam expoundam preualeat sacerdos eorum aut hostias: qđum autē ex causis definiendas preualeat papali authoritas romanorum pontificum,

s **C** Sc̄ientia. At auctior

gu, q; null⁹ potest estat-

ti iudee, maxime Imp̄ ecclieasticus, nisi suis no-

ti pertinet: vi ex pōr effe-

tra de cōfāng, z aū iudee

fi ex literis, in fi z eccliea

q; q; v. cōfūderet, s; sicus.

q; iij. et si ad rem

ū. ps. 7 xxiiij. q; iij.

7. Ista

lōquacōne de pe-

ce cot. z

di. v. consideret, et prima

q; negoziōe

parib⁹

autem

di. coll. vi. S. q; ye-

ro. Item quā sen-

tentiā ferenda est

in scriptis: vt. si. q;

in primis. in fin.

Item quā iudices

per se debet scribi

re sententias, et re-

dictare: vt. C. de al-

lī. prefidēs. Sed

C. de iudi-

ceri. Vbi dicitur q;

militiae possunt ei-

se indicere: quia p-

quotidianū plurimū

possunt habere p-

riam iudicandi.

2. Diodorū tamen

sc̄ientia sicut in pre-

lato, ita erit in iude-

ce sufficiat: vt. extra

de elec. cum nobis

olim.

b **C** pccatio. Arg.

ex ordine facili-

quid presumēndi

vi. xxiiij. q; iij. dis-

plicet. z. i. q; v. re-

cedēt. Similiter

ex ordine verbo z

riū: vi. xliij. distin-

tit recor. et extra

de script. cum di-

lecta. ff. de sol. nec

ordo. contra.

i **D**edit. S. hic videtur velle q; alia sit clavis ligandis foliūdālia scientia: et ita q; sint due claves. Sed Clavis dico tantum unā elle: sed dicitur due esse: pccer duos sacerdos efficiuntur. Sed etiam scientia dicitur elle clavis, cuj; alia sit una quis possit habere scientiam qui non habet clavis: et econtra. Sed dicitur scientia priua nō fūsset clavis ante. q; haberet ordinem: tamen post ordinem incipit elle clavis. Inter dicto ipsam potestatem sacerdotalem per quam ligantur clavis.

k **I**nter lepā & lepā: i. inter causam & causam, al-

ludi ei q; siebat in legē, cuj; enī dubitabās de aliquo an-

est infestus leprosa, ducebatur ad sacerdotes: et in eorum aratrium vel recipiebatur vel deinceps batur: vt. i. q. iij.
quonodo de pe. d. l. S. ex his. & moysi.

Dicatis tantum finis expositiones Aug. et heryony.

et alioz postponere canones concilioz, et decreta

pontificum: quos

eo redarguit, ois-

deo in causis de-

finitiis primo re-

currendi est ad

canonez concilioz,

et ad decreta vel de-

cretarioz pontificuz,

sed ad item ex-

positiones, t. e. hie-

ro. Aug. et alioz

sancutorum, in quibz

si veritas non repe-

riatur, sive recurr-

dum est ad sedem

apostolicaz: cuius

statuta qui non re-

pit, hereticus esse

concedatur.

a. **D**e libellis, id est fin libelloz et

commentarioz.

b. **A**llioz, id est

hiero. Aug. per

quos scripta non

est iudicatio omis-

si canoniz. lo, si

ille.

c. **Z**imboris. Et

ce hic approbatur

dicit gregorij in-

tutus fin-

to. Et

nō sit le-

nodatu

y. q. vii. c. quod p-

poluit, et in se. g.

ybi dicit s. q. fun-

ctorum euangelio

sed illud, c. intelligi-

tur de arcis: et sic

bene tenet. 30.

d. **A**llolum. He-

videt q. potius ius-

dicanduz sit fin il-

bal. in

lum qui in multis au-

auf, ad thonat. canoniz.

heci. q. q. fin illum qui in-

col. C. d

mitior aut horitur

y. s. et

hiero. vel Augu-

st. d

quod verū est: nisi

imo. il. Aug. inuenit au-

bū ad

episcopate no. v. ve-

cogni-

te. testa. v. vel chā aliquo canone. nō licet ecclīsum apud

aquis graue factū constituerit q. raptō non possit ini-

col. v. iij. monialiter iungū cū raptā. v. recy. q. iij. placit. tamen.

f. f. cer. hiero. contrarium statuit: et c. statuit: v. recy. q. iij. tria-

pera.

Sed hoc est quia in iuncta authoritate melden, concilii,

istā gl. e. q. Coniunctur. Sed nomine orientalis ecclesia recipi-

tingu. canones? Viderur q. non. v. recy. d. alter. numquid er-

go ipsa est heretica? S. dle q. licet ipsa nō recipiat istos
canones: nam coenit eos. Uel sic q. papā appro-

bat consuetudinem ipsou. d. d. pr. si romanou.

f. S. Non habeta, per scientiam.

g. De negleg-

tu. nullum est lati-

tum ignorare ca-

nones: vt. i. xxvij.

d. null. c. ea. om-

ne. d. diff. pr. si

romanou.

b. Corripendi,

ars. simile. t. v. d.

inf eo.

vi. in-

alien.

q. j.

Wat-

pviij.

30.

notar.

charit-

ea. ye

inf co-

er.

pr. vij.

Ero.

pr. vij.

senior.

ad faciendam, ad

grecorum scripta

recurrentem est:

potest ad ges-

ta conciliou-

et pontificis;

deinde ad sanctou-

sus scriptio-

nem. v. in illis ad

seniores.

¶ Apostolou,

id est apostolico :

¶ Ep̄pla. Gr̄ca.

gn. per ep̄pla posse

indicari: v. recy.

vij. distinctio qui don-

de mentia. et recy.

queft. ij. si habeo.

Arg. contra. C. de ma-

fen. nemo. Sed a-

lud. intelligunt c. toll-

lus haberet. nunc de-

enim per exempla de-

non effractantur. v. iij.

Viel d. q. ep̄pla

piplariorum no.

revertendam, fed ex-

emplis publice p.

neue sine authen-

ticē, v. exempla.

principiū pumī si-

biplariorum.

v. vij. q. iij. licei.

extra de senten. et re-

videtur in causa.

Viel d. q. exemplis paucis non est vici-

lum. sed plurimum bene.

I. ¶ Semorec. id est sapientia: v. lxxij. di. poro.

in f. plurius. Sic extra de offic. delega. prudentiam.

in f. fr̄spōn. nām per ampliores homines manū elat-

itas reuelatur: v. C. de fideisom. I. penult. et. C. dein

semanu. i. ii. v. hic patet q. pumī ad consuetudinem le-

circumstans cum lex deficit, ut ad constitutendum Ro. eccl. sic. xij. distinc. illa. et ff. de leg. et senatus de quibus. Alij dicunt q' primo ad constitutendum ro. eccl. re currentium est: vt arg. s. xij. dist. c. vlt. 30. Quid autem de hoc serueretur, non aut. s. xij. dist. illud inclusus, j. distinc. confuerendo.

Wat. **D**icitur. **E**ccl. xxviii. dicitur in tres partibus. Alij dicunt q' primo ad constitutendum ro. eccl. re currentium est: vt arg. s. xij. dist. c. vlt. 30. Quid autem de hoc serueretur, non aut. s. xij. dist. illud inclusus, j. distinc. confuerendo.

Verus etiam repromissor. dñs ait. Si duo ex vobis vel tres conuenient super terram in nomine meo: de omnibus re quaecumque per diuinam misericordiam et preceptu eis fuisse infra positi in eo cum reliquo sacerdoti in i.c. dividua. Secunda i. In nouo. Ter terti. **C**onstitutio. **S**upradicta actus est de decreta et canonibus conciliorum quibus ne gocia dirimuntur.

In hac vero. xij. distinc. illa. agit Santa deminutris ecclae canum et facilius cano num: deinde q' sit summi pontifices et prefices infra positius et reliquo sacerdotio. In se cunda parte que incipit i. summi pontifices: dicuntur q' sunt summi pontifices et minores sacerdotes a domino per misericordiam suam sunt ini stiuti in veteri testamento: qui vnit Baroni in sumnum pontificem, et sacerdos eius in minores sacerdotes et leuitas. D'uid in sacerdotio et cantores et ianitores. Salomon et modi exortatio diuina: ex obsecris corporibz pelleban. huic officio mactari, exortis vocati sunt: de quibus dñs in cuan-

postea ostendit q' ille qui est in maiori ordine vel dignitate non potest iudicari a minori: et sic a nemine potest iudicari.

b **C**onstitutio. **C**um ergo moyses elegerit sacerdotes a nemini in veteri testamento, et dominus in nouo: vniuersitate ea, ne iudi ci in nocio, videtur catetur.

papa.

q' ad episcopum de Luce

etiam canoniconum. **vij. d.**

Et imperator di

ct' q' episcopum eti

canonizat clericos in con

cordia ad

frankopolita. **d.** **q' spe**

ciate: vt in autem

ti de mensura or

dinandomum cleri

cum. **i. 6.** colla

tione. **ii.** Ad hoc

dicatis episcopis

de ure communi

cum aliis eliger

vi extra d' his que

si. a prelatis sine

confundit capi. no

nit. et ea ea no

ciatur. confundendo ra

mien eti seruanda:

vt extra de electio

ne ecclesia. **3** item **vij.** **H**ec

videt ex loco isto sua co

q' moyses fuit fa

ter ap

cerdos: cum vi

probat

perifacerdotes: **vij.** **j. 30.**

idem dicit. **3**mo. **Vin**

centius et demas. **Lau**

toritate et obedien

Goff. et

ha. solite. **Sed con**

Ber. in

tra. homida fuit ista de

ergo non potuit et

cretali

facerdos. **vij.** **c. 4** eccl

questione. **ii.** non sicut

inferenda. **Sed dic**

q' olim sacerdotes

bene erant homi

cide: **vt. q' que fio**

re septima. **s.** his

ita. **Sed dauid pri**

mo fuit pributus

costruere templum,

qua vir sanguin

numerar. **De con**

secratione distin

g. vii. 5

ctione. **j. ea. 5.** **Quare autem iudices et excutores reflos q' oes.**

et adiutori in causa sanguinis promoueri non posse

de fec

erunt. **vt. q' nota in questione in nouo. vbi dictar q' discipuli domini, id est apostoli leg**

erunt. **lxix. discipulos: hic dictur q' a domino. Sed die q'**

domini bene dictur fecisse quod eius minister fecit:

qua qui per alium fecit, per seipsum facere videtur: **vt**

extra de lenens exco amicures,

a **D**ecretis. **H**ic agitur de ecclae sacerdotio ordinibus et

Juge ostendit originem ipsorum, et vnde **sc**appellentur;